

det var virkelig Lovens Mening at holde Ligevægt mellem de to modsatte Anskuelser om, hvad der paa disse Punkter er forfatningsmæssigt eller ikke forfatningsmæssigt, grundlovsstridigt eller grundlovs-mæssigt, at det under alle Omstændigheder blev klart, at enhver havde sin Ret forbeholdt med Hensyn til det Spørgsmaal, naar det en Gang blev bragt for Domstolen, for Rigsretten altsaa, at faa afgjort, hvad der er i Strid med Grundloven, og hvad der er hjemlet ved Grundloven. Spørgsmaalet holdes saa frit for denne Afgørelse, som det overhovedet er muligt, og dernæst, da man jo kan gaa ud fra, at ingen i dette Ting eller overhovedet ingen vil have Grundloven forandret ved denne Lov, saa er tillige det opnaaet, at Loven om Ministeransvarlighed holder sig indenfor Grundlovens Ramme. Vi havde troet, at der ad denne Vej skulde kunne være opnaaet Enighed. Det er ikke sket, og vi ere altsaa for saa vidt lige saa vidt som i næstforrige Samling, og det maa vel ogsaa erkendes, at der ikke er stor Udsigt til, at det andet Ting, selv om et Lovforslag maatte blive vedtaget i dette Ting i den af Flertallet foreslaaede Skikkelse, vil vedtage det. Det er altsaa meget muligt, at alle vore Bestræbelser i denne Retning blive frugtesløse. Vi indstille det imidlertid til Tingets Vedtagelse i denne Skikkelse, fordi vi derved mene, at Lands-tinget paa ny kan tilkendegive sin Beredvillighed til at løse den Opgave, som Lovforslaget har for Øje, i Overensstemmelse med Grundlovens Bud og indenfor Grundlovens Ramme. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at indstille Flertalsforslaget til Vedtagelse.

Jørgen Berthelsen: Det Mindretal, hvortil jeg hører, har ikke kunnet tiltræde det stillede Ændringsforslag. Vi have den Opfattelse, at hvis Ændringsforslaget blev til Lov, saa vilde det vistnok have til Følge, at den Indfyldelse, Grundloven har tiltænkt Rigsdagen, i en væsentlig Grad vilde blive forrykket. Vi mene derfor, at en Løsning som denne *egentlig* ikke er nogen Løsning. Man kunde jo i saa Henseende ogsaa henvise til, hvad der i Flertallets Betænkning siges, idet der deri egentlig siges, at man er tilbøjelig til at opgive de Stridspunkter, som man ikke har kunnet enes om. Paragrafferne i selve Lovforslaget og i Flertallets Ændringsforslag, naar man undtager §§ 7 og 8, kunde der vel nok opnaas Enighed om, men at henvise i §§ 7 og 8 til Grundloven synes jeg

vil næsten sige saa meget som, at Forholdet bliver uforandret, som det er nu, saaledes at man egentlig ikke behøver nogen Ministeransvarlighedslov.

Denne Sag har nu staaet paa Dagsordenen i mange Aar, og der er derfor ingen Anledning til at komme ind paa en videre Forklaring af hele Forholdet, som det har udviklet sig; i saa Henseende skal jeg følge den højtærede Ordfører. Men det Mindretal, hvortil jeg hører, har den Opfattelse, at en Ordning som den her foreslaaede er en absolut utilfredsstillende Ordning. Som Følge deraf mene vi ikke at kunne tiltræde denne, men anbefale, at de af det høje Tings Medlemmer, som dele vor Anskuelse, stemme imod Flertallets Ændringsforslag.

Brandes: Jeg skal ligesom de tvende foregaaende Talere fatte mig i stor Korthed. Det er jo indlysende, at denne Debat ikke kan vente nogen Interesse i det høje Ting, Sagen er paa Forhaand afgjort, alle vide, hvad der vil blive vedtaget, og med denne Vedtagelse er det givet, at der intet kommer ud af Sagen. Det tror jeg, at alle maa beklage, jeg antager ogsaa, at alle beklage det. Det Ændringsforslag, som oprindeligt er stillet af et æret Medlem af Udvalget og er blevet antaget af Højre, gik jo ogsaa efter dette ærede Medlems Mening — jeg kan vel godt nævne ham, det er det ærede 6te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) — ud paa at søge at løse den Vanskelighed, som var opstaaet, nemlig Vanskeligheden ved §§ 7 og 8. Det ærede Medlem mente at løse Vanskeligheden, men gjorde i Virkeligheden ikke andet end at hugge Knuden over. Det er udmærket godt for en Erobrer og for en, der uden Hensyn vil frem, men det er mindre godt for en, der vil mægle, og det ærede Medlem troede at mægle, men kom ingen Vegne. De to Paragraffer omhandle provisoriske Finanslove og andre provisoriske Love, og det, som Striden staaer om, er kortelig sagt blot dette, om der i Forslaget skal staa, at en Minister, der udsteder et Provisorium med fuld Bevidsthed om, at han ikke kan vente at faa den provisoriske Lov — det være altsaa et Finansprovisorium eller en anden provisorisk Lov — vedtagen af Rigsdagen, er strafskyldig eller ej. Flertallet har ikke villet indsætte denne Bestemmelse, og Flertallets ærede Ordfører siger, at der ikke er Grundlovshjemmel for, at en saadan Bestemmelse eller Regel kan findes i dette Forslag. Man skulde ikke tro det muligt, at det var en Bestemmelse, der kunde